

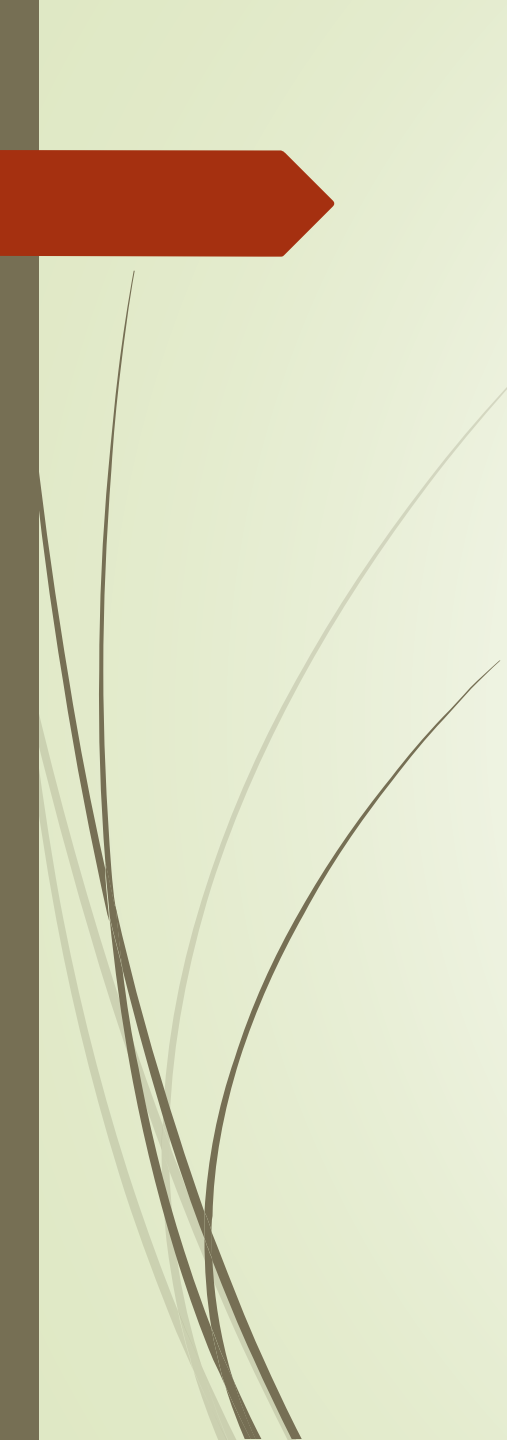
Landschapsbiografie van de Dommel

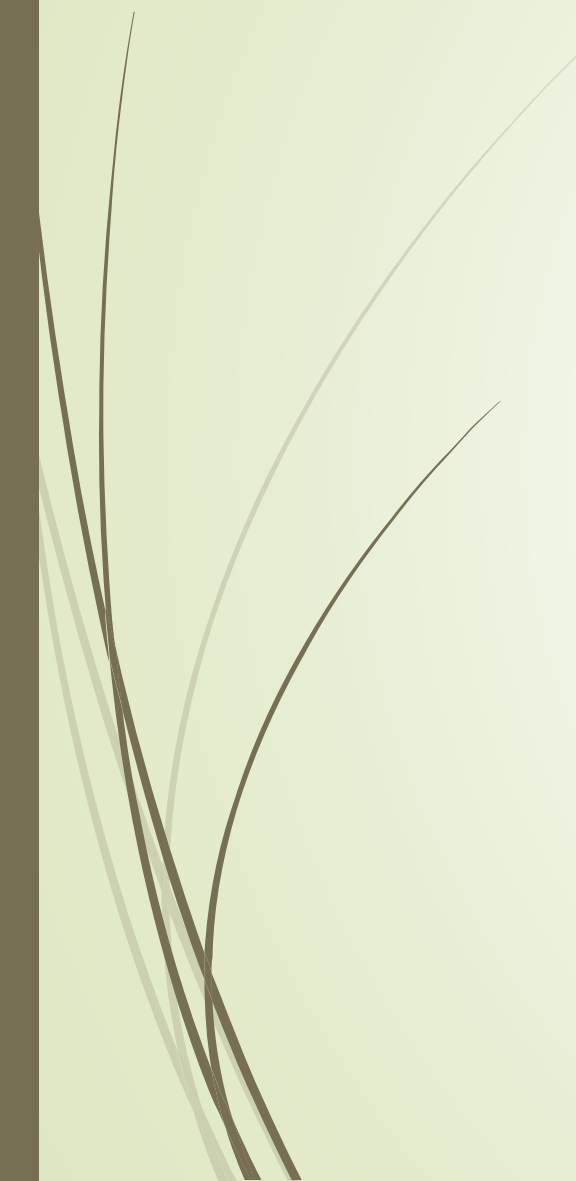
De Klompennijverheid

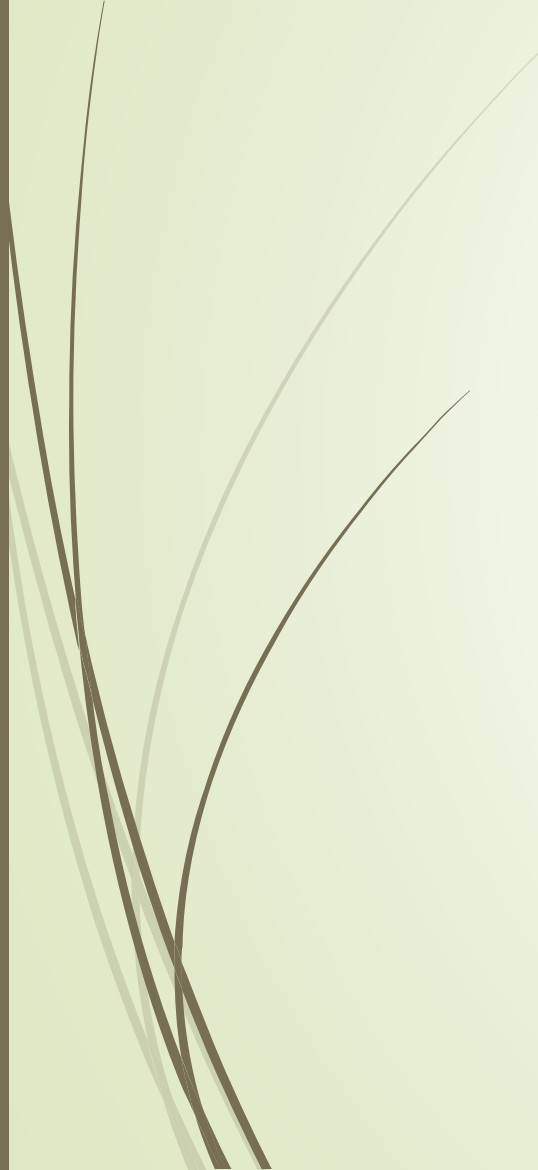
Wim van Uden

Al wie wil worden oud, steke zijn' voeten vroeg in 't hout.

Het Sint-Oedenrode Peppelland'

Antoon Coolen (1897-1961)

Het coulissenlandschap

Het coulissenlandschap van kanidassen

1396 - Hertogen van Brabant → pootrechten

1800 - Populier populair door snelle houtopbrengst

1850 – 1920 – stijgende vraag naar hout

- luciferfabrieken
- snel groeiende klompen'industrie'

1649

1800

1819

1870

1900

Ca. 300
Klompemakerijen
in Noord-Brabant

Klomp en landbouw-
producten belangrijkste
handelswaar uit de Meierij

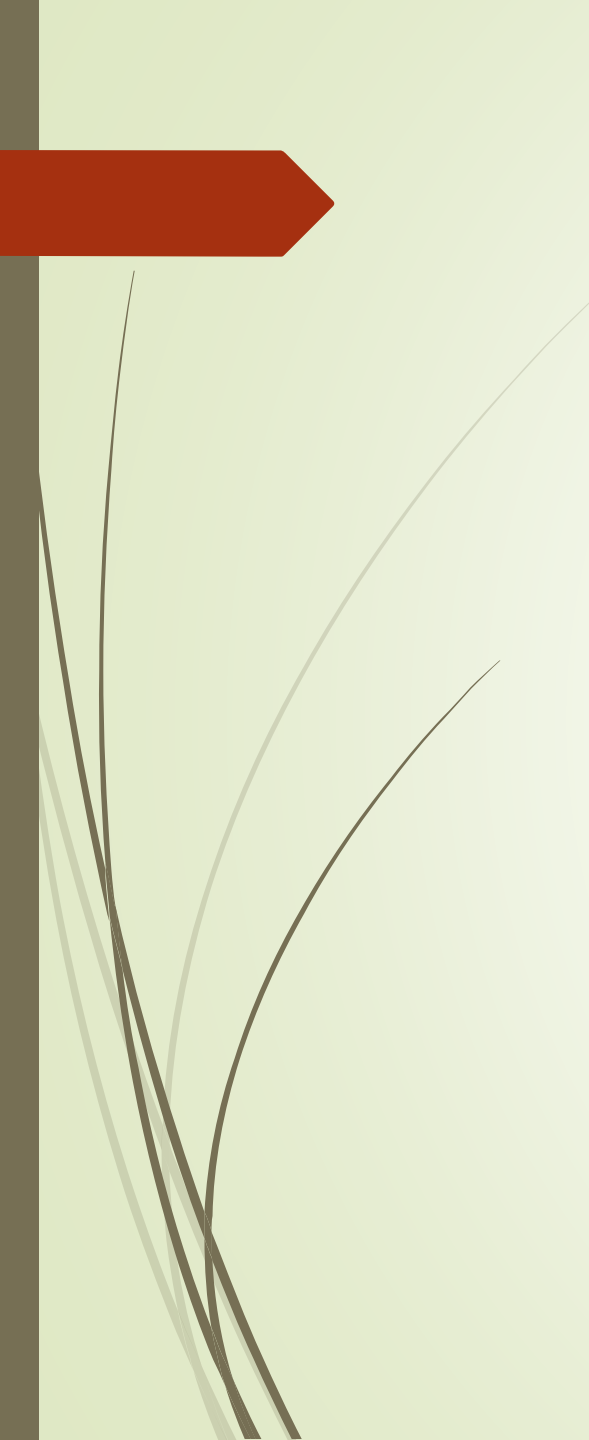
Ca. 600
Klompemakerijen
in Noord-Brabant

'Des Somers gaen Sy
veel bloots voets
ende des Winters
gaen Sy op syn
Boheems gheschoeyt
Met holle- ofte houte
Blocken'
J. Oudenhoven

Aantal klompemakers
St. Oedenrode – 259
Best – 258
Schijndel – 185
Liempde – 118

Totaal Meierij – 1041
Totaal Brabant - 1923

Gemeente	Aantal Inwoners (ca. 1850)	Aantal klompenmakerijen		
		1861	1876	1889
Best	1900	19	41	70
Liempde	1350	15	32	41
Schijndel	4570	13	Onbek.	64
Sint-Oedenrode	4300	17	45	70

Grote depressie (1873-1896)

	Houtprijs	Loon	Marktprijs	Winst
1880	Fl. 9,00	Fl.15,00	Fl. 35,00	Fl. 11,00
1895	Fl. 20,00	Fl.13.00	Fl. 24,00	Fl. 1,00

Alle bedragen per 100 paar klompen

Productie: 200.000 paar in 1887
150.000 paar in 1892
100.000 paar in 1895

Begin 20^e eeuw: opleving

De vraag naar klompen groeit snel door de vraag uit Duitsland en de opleving van de landbouw

Maar:

- de knechten zijn vertrokken
- klompenhout wordt duurder door de opkomst van de luciferindustrie in Eindhoven

De een z'n dood...

1e Wereldoorlog

- leer wordt schaars
- klompen import uit België valt weg
- grote vraag uit België en Duitsland
- klompenbonnen vanuit steuncomité (50% korting)

Productie → 9.000.000 paar

Houtprijs, lonen en verkoopprijs verdubbelt in 5 jaar.

Een verloren strijd vanaf 1920

Invoer komt weer op gang

Belgische klomp fl. 75,00 per 100 paar

Nederlandse klomp fl. 122,00 per 100 paar

Opleving schoenindustrie

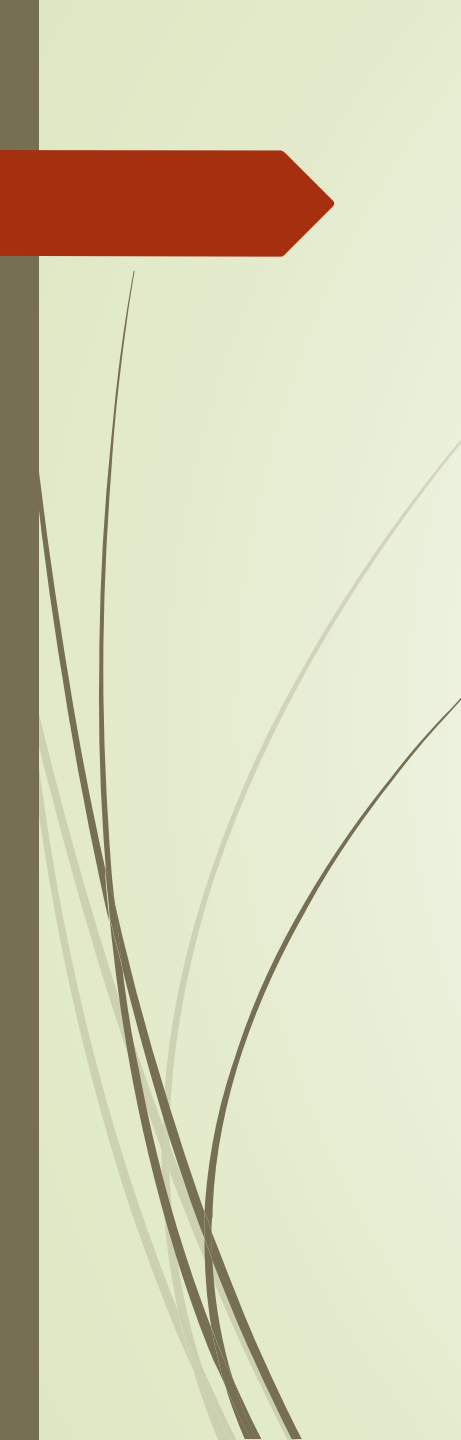
Rubber laarzen

Industrialisatie

Concurrentie van de schoen

Jaar	Aantal klompen-makerijen	Aantal geproduceerde klompen	Aantal medewerkers	Productie per medewerker	Productie per bedrijf
1919	3884	8.990.000	8.396	1.060	2.291
1942	1827	5.550.000	4.526	1.226	3.038
1950	415	5.700.000	1.476	3.860	13.735
1960	300	3.800.000	790	4.810	12.670
1977	113	3.000.000	475	6.315	26.550
1985	60	2.900.000	400	7.250	48.000
1992	39	3.000.000	240	12.450	77.000
2019	7	600.000	50	12.000	85.700

De toekomst van de klomp

Zolang buitenlanders denken dat Nederlanders in klederdracht lopen, in molens of houten huisjes wonen, bloembollen kweken en op klompen lopen, is er toekomst voor de klomp

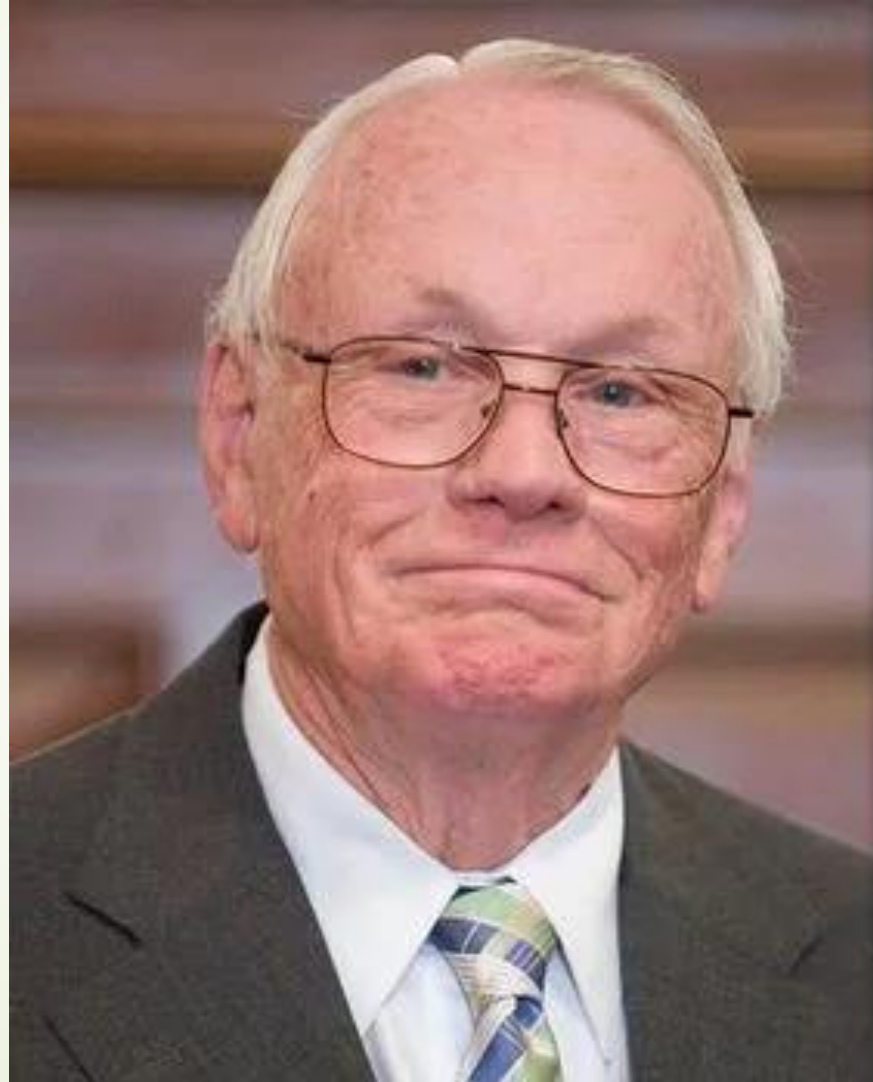

Populierenlandschap

Stichting Populier
Brabants Erfgoed
Brabants Landschap
Brabantse populieren vereniging

Tot slot

Tot slot

